

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Zastępca
Rzecznika Praw Obywatelskich
dr Jerzy ŚWIĄTKIEWICZ

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 551 77 00
Fax 827 64 53

Warszawa, 20 sierpnia 2001 r.

35227

RPO/384822/01/IX/ZS

Pan
Bronisław KOMOROWSKI
MINISTER OBRONY NARODOWEJ

Szanowny Panie Ministrze,

Uprzejmie informuję, że wpłynęło do mnie pismo Dowódcy - Likwidatora Nadwiślańskich Jednostek Wojskowych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji podnoszące problem zaliczania okresów pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych do wysługi lat żołnierzy, od których uzależniona jest wysokość uposażenia zasadniczego według stopnia wojskowego.

Przepisy regulujące problem zaliczania do tej wysługi innych okresów służby i pracy, tj. § 9 rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 15 czerwca 2000 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów o uposażeniu żołnierzy (Dz. U. Nr 62, poz. 729 z późn. zm.) nie pozwalają, ale i nie wykluczają jednoznacznie, na zaliczenia tego okresu do wyżej wspomnianej wysługi.

Wydawane przez uprawnionego Dowódcę decyzje zaliczające ten okres, są kwestionowane przez Wojskowe Biuro Emerytalne w Warszawie (WBE) w zakresie prawidłowości wliczania pracy na roli do wysługi w stopniu. WBE twierdzi, że § 9 ust.1 pkt 3 powołanego rozporządzenia zezwala na zaliczanie zatrudnienia wykonywanego w pełnym wymiarze czasu pracy lub po jego przeliczeniu, zaś okresem zatrudnienia jest pozostawanie w stosunku pracy w czasie którego pracownik pobiera wynagrodzenie lub zasiłek z ubezpieczenia społecznego. Zdaniem WBE praca na roli nie jest zatrudnieniem i wobec powyższego nie istnieje możliwość uwzględnienia jej przy ustalaniu tego okresu -
zał. 1

Poprzednio obowiązujące zarządzenie Ministra Obrony Narodowej Nr 10/MON z dnia 23 marca 1993 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów o uposażeniu żołnierzy (Dz. Roz. MON z 1993 r. poz. 7 z późn. zm.) w § 7 ust. 1 pkt 3 stanowiło, że do wysługi

lat oprócz okresów czynnej służby wojskowej, zalicza się również okresy pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych przed powołaniem do czynnej służby wojskowej, zaliczane do pracowniczego stażu pracy na podstawie odrębnych przepisów, tj. art.1 ustawy z dnia 20 lipca 1990 r. o wliczaniu okresów pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym do pracowniczego stażu pracy (Dz. U. Nr 54, poz. 310), który brzmi: "ilekroć przepisy prawa lub postanowienia układu zbiorowego pracy albo porozumienia w sprawie zakładowego systemu wynagradzania przewidują wliczanie do stażu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownika wynikające ze stosunku pracy, okresów zatrudnienia w innych zakładach pracy, do stażu tego wlicza się pracownikowi także:

1) okresy prowadzenia indywidualnego gospodarstwa rolnego lub pracy w takim gospodarstwie, prowadzonym przez współmałżonka,

2) przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 r. okresy pracy po ukończeniu 16 roku życia w gospodarstwie rolnym prowadzonym przez rodziców lub teściów, poprzedzające objęcie tego gospodarstwa i rozpoczęcie jego prowadzenia osobiście lub wraz ze współmałżonkiem,

2) przypadające po dniu 31 grudnia 1982 r. okresy pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym w charakterze domownika w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin".

Wydane zatem przez Pana Ministra, na podstawie postanowień tej samej ustawy i regulujące tożsame stany faktyczne, unormowania prawne zawarte w powoływanym rozporządzeniu z dnia 15 czerwca 2000 r., dają podstawę do zaliczenia okresów o których mowa żołnierzom, którzy odchodzili ze służby przed 14 sierpnia 2000 r., czyli przed wejściem rozporządzenia w życie i odmowy ich zaliczania po tej dacie.

Wydaje się zatem, iż unormowania te naruszają wyprowadzoną z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej zasadę ochrony praw słusznie nabytych. Zgodnie bowiem z tą zasadą dokonujący zmian stanu prawnego nie może stracić z pola widzenia interesów podmiotów, jakie ukształtowały się przed ich dokonaniem. Musi także uwzględnić przy kolejnych modyfikacjach stanu prawnego jego konsekwencje faktyczne i prawne, jakie zrodził on do chwili wejścia w życie nowych uregulowań (wyrok TK z dnia 13 kwietnia 1999 r., K. 36.98, OTK ZU 3/1999 s. 241).

Bardzo proszę zatem Pana Ministra o pilne spowodowanie uregulowania zasygnalizowanego problemu i dokonanie zmiany tego rozporządzenia prowadzącej do usunięcia wad naruszających powołaną zasadę konstytucyjną.

Z wyrazami szacunku
ZASTĘPCA
Rzecznika Praw Obywatelskich